

ПОЈАМ РАЗЛОМКА

1. Из скупа разломака $\left\{\frac{3}{5}, \frac{7}{3}, \frac{8}{4}, \frac{7}{10}, \frac{5}{2}, \frac{4}{4}, \frac{13}{14}, \frac{14}{13}, \frac{1}{2}, \frac{5}{5}\right\}$ издвој подскупове правих, неправих и привидних разломака.
2. Ако су бројиоци разломака редом бројеви 9, 18, 21 и 30, напиши сваком именилац тако да вредност разломака буде 3.
3. Разломке: $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}, \frac{3}{10}$ и $\frac{12}{17}$ запиши у облику количника.
4. Запиши у облику разломака количнике : 3:5, 4:11, 17:21, 7:15.

ПРОШИРИВАЊЕ И СКРАЋИВАЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Разломке $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{5}{6}, \frac{3}{4}$ и $\frac{7}{12}$ прошири тако да им именилац буде 12.
2. Разломке $\frac{5}{6}, \frac{2}{5}, \frac{7}{10}$ и $\frac{8}{15}$ прошири тако да имају именилац 30.
3. Разломке $\frac{3}{5}, \frac{6}{7}, \frac{9}{13}, \frac{4}{9}$ и $\frac{12}{7}$ прошири тако да нови разлмци имају бројилац 36.
4. Скрати разломке до несводљивих:
1) $\frac{4}{10}, \frac{9}{15}, \frac{12}{18}, \frac{15}{20}, \frac{10}{15}, \frac{14}{21}, \frac{42}{56}$; 2) $\frac{27}{63}, \frac{25}{30}, \frac{36}{54}, \frac{45}{81}, \frac{75}{100}, \frac{42}{63}$.
5. Следеће разломке најпр скрати, па их изрази мешовитим бројем:
 $\frac{12}{8}, \frac{15}{9}, \frac{27}{15}, \frac{32}{12}, \frac{40}{24}, \frac{60}{8}, \frac{60}{24}$.
6. Одреди разломке једнаке разломку $\frac{3}{4}$, чији су бројиоци елементи скупа $A=\{9,12,18,33,36,51,90\}$.

УПОРЕЂИВАЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Поређај по величини разломке: $\frac{2}{15}, \frac{8}{15}, \frac{17}{15}, \frac{1}{15}, \frac{16}{15}, \frac{11}{15}, \frac{22}{15}$.
2. Разломке $\frac{2}{3}, \frac{3}{8}, \frac{5}{12}, \frac{5}{6}, \frac{17}{24}$ прошири на именилац 24.

3. Поређај по величини од највећег ка најмањем следеће разломке:

$$\frac{9}{5}, \frac{9}{11}, \frac{9}{2}, \frac{9}{4}, \frac{9}{19}, \frac{9}{22}, \frac{9}{7}, \frac{9}{90}.$$

5. Разломке $\frac{5}{9}, \frac{3}{7}, \frac{4}{5}, \frac{12}{13}, \frac{6}{11}, \frac{2}{3}$ поређај по величини, свдећи их на исти бројилац.

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС РАЗЛОМАКА

1. Разломке $\frac{3}{5}, \frac{1}{2}, \frac{3}{4}, \frac{7}{25}, \frac{13}{200}, \frac{9}{500}$ прошири тако да буду децимални пазломци.

2. Напиши у облику децималног броја разломке:

1) $\frac{1}{10}, \frac{5}{10}, \frac{8}{10}, 4\frac{5}{10}, 7\frac{3}{10}, 10\frac{6}{10};$

2) $\frac{27}{100}, \frac{77}{100}, 3\frac{75}{100}, 133\frac{7}{10}; \dots$

3) $\frac{125}{1000}, \frac{13}{1000}, 14\frac{5}{1000}, \frac{256}{1000000}.$

3. Прошири имениоце на декадну јединицу и добијене разломке изрази децималним записом:

а) $\frac{1}{2}, \frac{2}{5}, \frac{6}{25}, \frac{7}{50}, \frac{7}{20};$ б) $\frac{3}{4}, \frac{4}{5}, \frac{7}{25}, \frac{11}{20}, \frac{3}{125}, \frac{73}{500}.$

4. Изрази децималним бројем разломке: $\frac{1}{5}, \frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{1}{50}, \frac{7}{25}, \frac{7}{8}, \frac{15}{16}$

а)проширивањем на декадну јединицу;

б) дељењем бројиоца имениоцем.

5. Запиши у облику разломка бројеве : 1,5; .2,25; 3,75; 0,20; 1,40; 0,01; 0,002 и скрати их.

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Уместо променљиве у датим једнакостима стави одговарајући број да једнакост буде тачна:

1) $\frac{3}{7} + \frac{x}{7} = \frac{2}{7} + \frac{3}{7};$ 2) $\frac{x}{10} + \frac{7}{10} = \frac{1}{10} + \frac{7}{10};$ 3) $\frac{3}{20} + \frac{x}{20} + \frac{1}{20} = \frac{7}{20};$ 4) $\frac{3}{11} + \frac{7}{11} = \frac{7}{11} + \frac{m}{11}.$

2. Израчунај:

1) $2\frac{2}{3} + 4$; 2) $5 + 1\frac{2}{7} + 1$; 3) $\frac{3}{5} + 4\frac{1}{5}$; 4) $1\frac{1}{3} + \frac{1}{3} + 3\frac{2}{3}$.

3. Одузми:

1) $2 - \frac{3}{5}$; 2) $3 - \frac{1}{4}$; 3) $5 - \frac{2}{3}$; 4) $7 - \frac{2}{5}$; 5) $3 - 1\frac{1}{2}$; 6) $5 - 3\frac{5}{7}$.

4. Израчунај:

1) $\frac{1}{5} + \frac{1}{2}$, 3) $\frac{2}{3} + \frac{5}{6}$, 4) $\frac{1}{3} + \frac{3}{5}$, 5) $\frac{1}{7} + \frac{5}{14}$,
2) $2\frac{1}{5} + 3\frac{1}{2}$, 6) $10\frac{1}{6} + 2\frac{2}{3}$, 7) $2\frac{3}{5} + 10\frac{1}{10}$ 8) $1\frac{1}{10} + 3\frac{1}{100}$.

5. Израчунај:

1) $\frac{1}{2} - \frac{1}{3}$, 2) $\frac{1}{2} - \frac{1}{4}$, 3) $\frac{1}{2} - \frac{1}{8}$,
4) $5\frac{7}{10} - 1\frac{2}{5}$, 5) $4\frac{1}{3} - 1\frac{5}{6}$, 6) $3\frac{1}{21} - 1\frac{4}{7}$.

САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ – ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС

1. Израчунај:

1) $1.3 + 0.5$; 2) $2.78 + 3.56$; 3) $13.207 + 4.59$; 4) $2.034 + 5.291$; 5) $3.4 + 2.25$; 6) $27.32 + 5.509$.

2. Одузми:

1) $3.72 - 1.5$; 2) $12.64 - 8.7$; 3) $10.28 - 3.6$; 4) $5.327 - 1.11$.

3. Одреди разлику:

1) $8 - 0.4$; 2) $5 - 0.25$; 3) $8 - 0.763$; 4) $2 - 0.017$.

4. Израчунај:

1) $0.6 + 0.9 - 0.4$; 2) $2.6 - 1.3 + 0.6$; 3) $1.3 + 4.73 - 2.61$.

МНОЖЕЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Разломке $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{4}{9}$ и $\frac{8}{11}$ помножи са 7.

2. Разломак $\frac{5}{6}$ помножи бројевима 8, 10, 13 и 20.

3. Помножи : $\frac{3}{8} * \frac{1}{5}$, $\frac{2}{7} * \frac{2}{9}$, $\frac{7}{8} * \frac{5}{6}$.

4. Помножи: $\frac{2}{9} * \frac{5}{7} * \frac{9}{5}$, $\frac{8}{9} * \frac{15}{16} * \frac{32}{15}$, $\frac{17}{25} * \frac{25}{34} * \frac{4}{3}$.

5. Израчунај: $2\frac{1}{2} * \frac{3}{5}$, $1\frac{3}{7} * \frac{5}{6}$, $3\frac{3}{5} * 2\frac{1}{6}$, $4 * 1\frac{5}{8}$.

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС:

ДЕЉЕЊЕ РАЗЛОМАКА

1. Разломак $\frac{4}{7}$ умањи: 1) 2 пута 2) 4 пута.

2. Израчунај: 1) $\frac{4}{5} : 2$; 2) $\frac{9}{10} : 3$; 3) $\frac{12}{13} : 6$; 4) $12 : \frac{8}{7}$; 5) $9 : \frac{6}{5}$; 6) $7 : \frac{14}{25}$.

3. Подели разломке: 1) $\frac{9}{10} : \frac{3}{5}$, 2) $\frac{6}{22} : \frac{3}{11}$ 3) $2\frac{9}{10} : \frac{1}{8}$ 4) $\frac{7}{8} : 1\frac{3}{5}$ 5) $3\frac{1}{2} : 2\frac{3}{5}$.

4. Изрази децимални број разломком и израчунај:

1) $0.5 : \frac{3}{4}$; 2) $0.2 : 1\frac{1}{5}$; 3) $5\frac{1}{4} : 0.4$ 4) $3.5 : 2\frac{3}{5}$.

5. За $2\frac{2}{5}$ часа дечак је прешао $7\frac{1}{5}$ км. Колико километара ће прећи за $1\frac{3}{5}$ часа ако се креће истом брзином?

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС: